

การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

Development of Teacher Program on Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office

รัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์¹, วิทยา วรพันธุ์²

Rattasath Noppharatwongsakul¹, Wittaya Worapun²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 504 คน ซึ่งได้มาจากการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความต้องการมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่เป็นเลิศ (Best Practices) 2 แห่งด้วยแบบสัมภาษณ์ ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน และผู้ใช้โปรแกรม จำนวน 5 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed.Candidate in Educational Administration And Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Assistant Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหา 5) วิธี 6) อุปกรณ์/วัสดุ 7) การประเมินผล และผู้ใช้โปรแกรมจำนวน 5 คนมีความเห็นว่าโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$)

คำสำคัญ: โปรแกรมพัฒนาครู, ผู้เรียนเป็นสำคัญ, โรงเรียนเอกชน

Abstract

This research aims to 1) study the current conditions, desirable conditions and needs on Student-Centered for Private Schools, Kalasin Provincial Education Office 2) to develop teacher development programs in Student-Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office. This research was conducted in two phases.

Phase 1, to study the current and desirable conditions on Student-Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office. The sample were Administrators and teachers in Private schools. There are 504 persons, Which was obtained from Krejcie & Morgan sample table by a Simple random sampling. The research instruments were questionnaires. And the statistical program evaluation questionnaire was mean, percentage, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) technique. The finding reveals that ; The current state of Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office was overall at the moderate level. As for the desirable condition of Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office, was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the most demanded aspect is measurement and evaluation. Other were at the high level.

Phase 2, the develop teacher development programs in Student-Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office. Studying from 2 institutions of excellence (Best Practices), The instruments were Interview Form. Assessing the suitability of teacher development programs by 6 qualified persons and 5 program users, Which is obtained by Purposive Sampling. And the statistical program evaluation questionnaire was mean, percentage, standard deviation. The finding reveals that ; Development of Teacher Program on Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office consists of 1) Principle 2) Objectives 3) Course structure 4) Content 5) Method 6) Equipment/materials 7) Evaluation. The evaluation of Teacher Development Program on Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office using a focus group method. Five experts have agreed with this program which overall probability in the program was at the highest level ($\bar{X}=4.76$) and the probability was at the highest level ($\bar{X}=4.78$)

Keywords: Development of Teacher Program, Student-Centered, Private Schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด... ซึ่งคำว่า “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” นี้เองเป็นการปฏิรูปการศึกษาไทยครั้งสำคัญ จนเป็นที่มาของการนำเอาหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547) ด้านนโยบายของนายกรัฐมนตรีได้ระบุว่า กระบวนการเรียนการสอนต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนหนังสือ ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

ทว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2551) กลับระบุว่า ด้านครูประเด็นที่ไม่ได้คุณภาพ คือ ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผลของการที่ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มักจะสะท้อนออกมาในรูปของผลการทดสอบระดับชาติ

โรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ก็ประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติไม่เป็นที่น่าพอใจเช่นเดียวกัน ดังรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ที่ระบุว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 พบว่า เมื่อพิจารณารายสังกัดคะแนนเฉลี่ยภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (32.73%) รองลงมาสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

(32.50%) และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (30.94%) ตามลำดับ (กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล, 2561)

ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2562 ซึ่งเป็นปีล่าสุด เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 พบว่า เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2562 คะแนนเฉลี่ยภาพรวมสูงสุด คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (35.92%) รองลงมา คือ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ (35.19%) และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ (34.85%) ตามลำดับ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์, 2563) จากปัญหาผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้แสดงให้เห็นว่าครูในโรงเรียนเอกชนจังหวัดกาฬสินธุ์ยังไม่สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อให้ผู้บริหารในฐานะผู้นำสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาโดยการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ

สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
ครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and
Development) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพ
ที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้าน
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูใน
สถานศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 504
คน จากประชากรทั้งหมด 1,609 คน ซึ่งได้มาจากการ
เทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan โดย
วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random
sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม แบ่งเป็น
3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง
และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Type)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับวิธีพัฒนาครูด้าน
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่เลือก
ได้หลายคำตอบ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำ
แบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาจาก
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 คน พิจารณา โดยใช้เทคนิค IOC (Index
of Item-Objective Congruence) หรือดัชนีความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงตาม
คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามไป
ทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ต่อมานำ
แบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ตามวิธีของครอนบาค ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับจริง นำไปเก็บข้อมูล
กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. การสังเคราะห์
องค์ประกอบของโปรแกรมจากเอกสารและตำรา
2. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปร โดยหาค่า
เฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์จัดลำดับ
ค่าความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร PNI^{modified} 3. การ
สังเคราะห์วิธีการพัฒนาครูจากเอกสาร ตำรา และ
การศึกษา Best Plactice โดยการศึกษาเอกสาร
ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครู
ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดย
วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

และผู้ใช้โปรแกรม จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) 2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และ 3. แบบประเมินโปรแกรม

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์จากนั้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา จากนั้นปรับปรุงตามคำแนะนำก่อนที่จะสร้างฉบับจริง ส่วนแบบประเมินโปรแกรมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Type) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา จากนั้นปรับปรุงตามคำแนะนำก่อนที่จะสร้างฉบับ

จริง เช่นเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. การสังเคราะห์ข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นเลิศ 2 แห่ง และข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Content Analysis) 2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

องค์ประกอบของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ด้านหลักสูตร	3.84	0.78	ปานกลาง	4.18	0.98	มาก
2. ด้านผู้สอน	3.85	0.78	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
3. ด้านผู้เรียน	3.85	0.79	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	3.86	0.78	ปานกลาง	4.11	0.78	มาก
5. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.89	0.78	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
6. ด้านการวัดและประเมินผล	3.87	0.78	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
รวม	3.87	0.78	ปานกลาง	4.29	0.68	มาก

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านผู้เรียน ส่วนสภาพที่

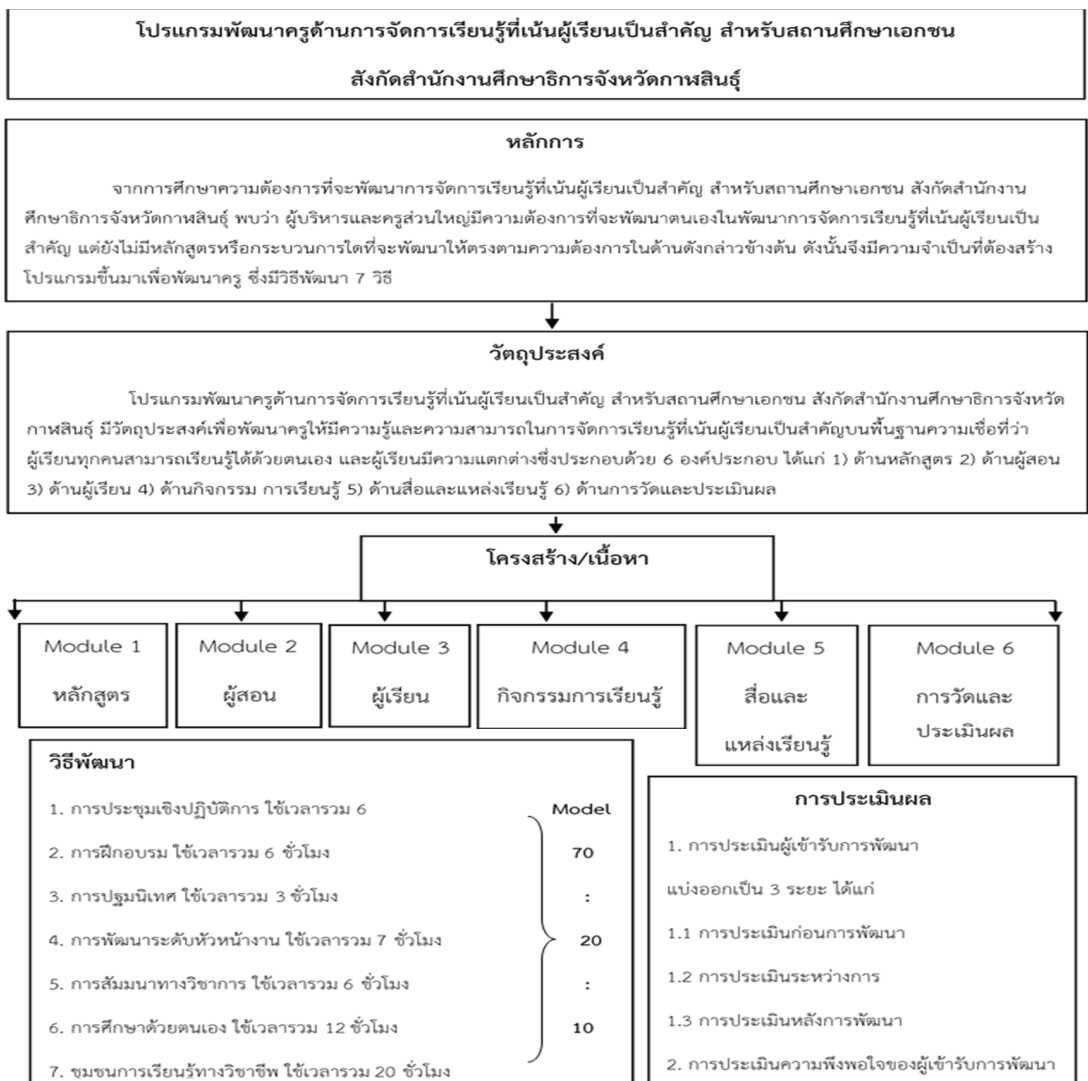
พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ลำดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ค้นพบในระยะที่

1 มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้วยเทคนิค Modified Priority Needs Index พบว่า ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 คือ ด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.29)

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร ตำรา เกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมและวิธีการพัฒนาครูและศึกษา Best Plactice จากสถานศึกษา 2 แห่ง เพื่อนำมาสร้างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีรายละเอียดของโปรแกรม ดังนี้

ภาพประกอบ 1 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

เมื่อให้ผู้ผู้ใช้โปรแกรมทำการประเมินโปรแกรม เห็นว่า โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดย

รวมมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$)

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์ประกอบของโปรแกรมตามความคิดเห็นของผู้ใช้โปรแกรม

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. หลักการ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. โครงสร้าง	4.16	0.40	มาก	4.16	0.40	มาก
4. เนื้อหา	4.83	0.40	มากที่สุด	4.83	0.40	มากที่สุด
5. วิธีพัฒนา	4.33	0.51	มาก	4.50	0.54	มาก
6. อุปกรณ์/วัสดุ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
7. การประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.76	0.18	มากที่สุด	4.54	0.19	มากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบ และสามารถนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งแสดงให้เห็นว่าการยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้ประสิทธิภาพในระดับที่สูงขึ้นกว่าสภาพปัจจุบันเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับกาญจนา จันทะโยธา (2560) ที่ได้

ทำการศึกษการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่าสภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับกับ Zeynep Arseven (2016) ทำการวิจัยเรื่อง Teachers' Adoption Level of Student Centered Education Approach ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้ของครูเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่เป็นไปในเชิงบวก ครูคิดว่าไม่สามารถใช้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอธิบายเกี่ยวกับครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ได้

2. สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผล แสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล เนื่องจากตามแนวคิดไตรยางศ์การศึกษา (Educational Trilogy) ระบุว่าองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์การศึกษา (Educational Objectives) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) และการวัดผลการประเมินผล (Evaluation) หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า OLE หากขาดความเข้าใจในด้านนี้จะเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นในแนวทางเดียวกันวรรณิชฐา เลขนอก (2560) ที่ได้ศึกษาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง สอดคล้องกับ Angele Attard, Emma Di loio (2010) ที่ระบุว่า การประเมินนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง...ผลการประเมินมีผลอย่างยิ่งต่ออาชีพในอนาคตของนักเรียน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่การประเมินจะต้องดำเนินการอย่างมีอาชีพตลอดเวลาและต้องคำนึงถึงความรู้ที่กว้างขวางซึ่งมีอยู่เกี่ยวกับกระบวนการทดสอบและการตรวจสอบ...มีปัญหาหลายประการเกี่ยวกับแนวคิดของการประเมินนักเรียน เนื่องจากการประเมินโดยทั่วไปจะเปรียบเทียบนักเรียนกับอีกคนหนึ่ง ดังนั้นจึงเน้นการแข่งขันมากกว่าการปรับปรุงส่วนบุคคล

3. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์มีวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) การฝึกอบรม (Training) การปฐมนิเทศ (Orientation) การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Professional Supervisor Development) การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) การศึกษาดูด้วยตนเอง (Self-directed learning) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วิธีการพัฒนาที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้มีความใกล้เคียงกับทฤษฎี 70: 20: 10 Learning Model ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาคนที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงหรือการทำงานจริง ในภาคสนามจริง กล่าวคือ เรียนรู้จากประสบการณ์ 70% จากผู้อื่น 20% และเรียนรู้จากหลักสูตร การอบรม 10% (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์, 2559) สอดคล้องกับชัยนาท พลอยบุตร และลักขณา สริวัฒน์ (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยระบุว่า วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เรียงลำดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด 3 ลำดับแรก คือการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงการเรียนรู้จากการทำงานและการฝึกอบรม เช่นเดียวกับ Sharma, (2020) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง Teacher Development and Sustainable Education System โดยระบุว่า กลยุทธ์สำหรับการพัฒนาครูมีกลยุทธ์ที่หลากหลายสำหรับการพัฒนาครู ต่อไปนี้เป็นรายชื่อตัวแทนของกลยุทธ์ที่สามารถเลือกได้ตามความต้องการ (1) การฝึกอบรมที่จัดให้โดยหัวหน้างาน (2) การมอบหมายงานไปยังแผนกอื่น (การหมุนเวียนงานและการเพิ่มคุณค่า) (3) การดำเนินการหลักสูตรการสัมมนาและการ

ประชุมเชิงปฏิบัติการภายในหรือภายนอกสถาบัน (4) ทำงานเกี่ยวกับโครงการวิจัยและพัฒนาหรือทำงานในโครงการหรือในกลุ่มงาน (5) เข้าร่วมหลักสูตรทบทวนหลักสูตรสัมมนาเชิงปฏิบัติการภายในหรือภายนอกสถาบัน (6) เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการประชุมการอภิปรายกลุ่มและหลักสูตรการจัดการ (7) เยี่ยมชมอุตสาหกรรมและศึกษาดูงาน (8) การให้บริการที่ปรึกษา (9) การมีส่วนร่วมในวารสารวิชาชีพ ฯลฯ (10) การเขียนเอกสารหนังสือสมุดงาน ฯลฯ (11) โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่างๆ จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาสถาบันผ่านคณาจารย์สามารถเลือกกลยุทธ์เดียวหรือหลายชุดที่ระบุไว้ข้างต้นขึ้นอยู่กับข้อกำหนด จากผลการศึกษากล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถแบ่งได้ 2 รูปแบบหลัก คือ รูปแบบที่ 1 การพัฒนาโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอก รูปแบบที่ 2 การพัฒนาโดยตัวของครูผู้สอนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การนำไปโปรแกรมพัฒนาครูด้านการ

จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปใช้ในการพัฒนาครู ผู้บริหารควรทำความเข้าใจให้ชัดเจน และมีโครงการรองรับอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 เวลาที่ในการพัฒนาแต่ละขั้นตอนสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม แต่ควรพัฒนาให้ครบทุกขั้นตอนตามโปรแกรมที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่าความต้องการจำเป็นมีมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล แสดงให้เห็นว่าการวัดและประเมินผลนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จ ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาครูด้านวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

2.2 การวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่าด้านหลักสูตรเป็นด้านที่มีความจำเป็นในลำดับรองลงมาเนื่องจากหลักสูตรถือเป็นต้นทางสำคัญที่กำหนดการจัดการเรียนรู้ จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. (2561). *รายงานผลการทดสอบระดับชาติ ชั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560*. (ม.ป.ท.)
- กาญจนา จันทะโยธา. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ชัยนาท พลอยบุตร และลักขณา สรวิวัฒน์. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริม สร้างสมรรถนะครู การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(ฉบับพิเศษ), 256-273.

- วรนิษฐา เลขนอก. (2560). *โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.*
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2551). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ.2549-2553).* กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *รายงาน “ การสังเคราะห์รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ ”* สรุปรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: บริษัท แคนดิด มีเดีย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน นโยบายด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา).* กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. (2563). *รายงานผลทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2562.* (ม.ป.ท.)
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2559). *การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรบนพื้นฐาน 70: 20: 10 Learning Model.* กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- Angele Attard, Emma Di Ioio, K.G. & R.S. (2010). *Student Centered Learning An Insight Into Theory And Practice.* Bucharest: Partos Timisoara.
- Sharma, S.C.V.S. (2020). *Teacher Development and Sustainable Education System. International Journal of All Research Education and Scientific Methods (IJARESM), 10(8), 492-495.*
- Zeynep Arseven, seyma sahin & A.K. (2016). *Teachers’ Adoptation Level of Student Centered Education Approach. Journal of Education and Practice, 29(7), 133-144.*